

Podkarpackie Mistrzowskie zmiany

Podkarpackie **Mistrzowskie zmiany**

Konkurs na najlepsze projekty RPO WP 2014-2020

Spis treści

Wstęp	3
O konkursie	4

dla gospodarki

W harmonii z naturą	8
Innowacyjne rozwiązanie na co dzień	12
Handel bez gotówki	14
Myśl globalnie – działaj lokalnie	16
Mobilny serwis	18

Radość dawania	50
W trosce o wszechstronny rozwój	54
Nowe oblicze rzeszowskich szkół	56
Każdy może być mistrzem	58
Najlepsza inwestycja	60

dla lepszego jutra

dla mobilności

Podróż z klasą	22
Płynny przejazd	26
Transportowa awangarda	28
Dostępny region	30
Szybciej, wygodniej, bezpieczniej	32

Dom wielu możliwości	64
Przedszkole na miarę marzeń	68
Fachowa pomoc	70
Przełamywanie barier	72

dla rodziny

dla środowiska

Tradycja i współczesność	36
W trosce o środowisko	40
Współpraca dla środowiska	42
Miasto przyjazne dla mieszkańców	44
Miasto sztuki	46

Krok do samodzielności	76
-------------------------------	-----------

nagroda
internautów

Drodzy Laureaci, Szanowni Państwo,

z przyjemnością przekazuję na Państwa ręce album prezentujący projekty współfinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 (RPO WP), które zwyciężyły w konkursie „Podkarpackie. Mistrzowskie zmiany”.

Termin rozpisania konkursu nie był przypadkowy. Rok 2019 jest datą szczególną dla Funduszy Europejskich w naszym kraju. Dokładnie 15 lat temu Polska przystąpiła do Unii Europejskiej i stała się uczestnikiem głównych polityk europejskich, które wspierają rozwój państw i regionów. W ramach unijnej polityki spójności od 2004 r. korzystamy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). 15-lecie naszego członkostwa w Unii Europejskiej to naturalna okazja do podsumowań, analiz, refleksji, ale też pochwalenia się efektami projektów realizowanych dzięki wsparciu z RPO WP.

Zachęcam do zapoznania się z najlepszymi projektami tej edycji konkursu. To skarbnica rozwiązań skutecznych w walce z wykluczeniem społecznym, zapewniających rozkwit kultury, lepszą dostępność komunikacyjną, czystsze powietrze czy rozwój przedsiębiorstw. Wszystko to jest możliwe dzięki dobremu wykorzystaniu dofinansowania z RPO WP.

Wszystkim uczestnikom dziękuję za przyjęcie zaproszenia do udziału w konkursie i chęć pochwalenia się osiągnięciami.

Laureatom gratuluję świetnych pomysłów i skutecznej realizacji przedsięwzięć współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Podkarpackiego. Niech statuetki i dyplomy jeszcze długo przypominają o tym sukcesie i motywują do dalszej pracy!

Władysław Ortyl
Marszałek Województwa Podkarpackiego

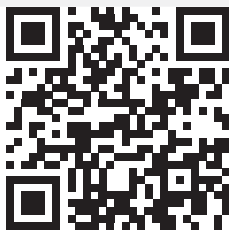
O konkursie

Konkurs „**Podkarpackie. Mistrzowskie zmiany**” zorganizował Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego. Jego celem było wyłonienie najbardziej efektywnych przedsięwzięć dofinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 i ocena ich wpływu na rozwój regionu.

Kapituła Konkursu nominowała do głównych nagród po 5 najlepszych przedsięwzięć w 5 kategoriach:

- **Dla gospodarki** – projekty sprzyjające przedsiębiorczości, rozwojowi konkurencyjnych i innowacyjnych firm
- **Dla mobilności** – projekty podnoszące jakość infrastruktury komunikacyjnej: transportu drogowego i miejskiego
- **Dla środowiska** – projekty służące polepszeniu jakości życia i zwiększaniu atrakcyjności regionu
- **Dla lepszego jutra** – projekty mające na celu rozwój kwalifikacji zawodowych, wspieranie rynku pracy i podnoszenia jakości oraz dostępności usług publicznych
- **Dla rodziny** – projekty związane z ochroną zdrowia, obejmujące m.in. żłobki, przedszkola, pomoc społeczną i wsparcie rodziny.

Spośród tych 25 nominacji Kapituła wskazała 5 zwycięzców – Mistrzów zmian. Także internauci w emocjonującym plebiscycie wybrali swój najlepszy projekt. Szczegółowe informacje, w tym regulamin konkursu, znajdują się na stronie **mistrzowskiezmiany.pl**.

Mistrz zmian

W harmonii z naturą

NoveltyUNIT – Krzysztof Ciepluch

Projekt: Wprowadzenie na rynek nowej oferty BIOinnowacyjnych produktów w oparciu o wyniki przeprowadzonych prac B+R
Działanie: 1.4 *Wsparcie MŚP*
Czas realizacji projektu: 01.10.2017 – 30.11.2019
Wartość projektu: 1 167 270,00 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 569 400,00 zł

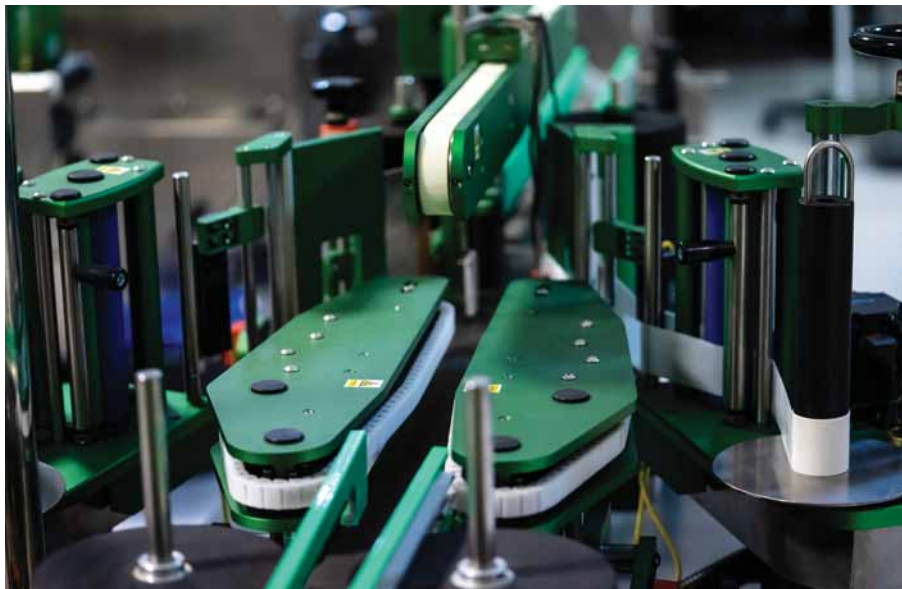
Firma NoveltyUNIT zajmuje się m.in. przeprowadzaniem badań laboratoryjnych i produkcją dla potrzeb własnych oraz na rzecz podmiotów działających w branżach: kosmetycznej, farmaceutycznej, spożywczej, chemii gospodarczej czy nawozów sztucznych. Fundamentem świadczonych przez nią usług i prac badawczo-rozwojowych są doskonale wyposażone laboratoria dermatologiczne, chemiczne i mikrobiologiczne oraz doświadczona kadra laboratoryjna i technologiczna. – W szerokim spektrum naszej działalności stawiamy na trend ekologiczny związany ze stosowaniem surowców, procesów i procedur przyjaznych dla środowiska naturalnego. Dzięki projektowi rozszerzyliśmy wachlarz naszych usług o opracowywanie receptur biokosmetyków i ich produkcję, która nie jest tak inwazyjna i szkodliwa dla natury jak kosmetyków syntetycznych – mówi Krzysztof Ciepluch, właściciel NoveltyUNIT.

Dzięki projektowi firma kupiła kompleksową linię produkcyjną. Składają się na nią linia mieszalnikowa do przygotowania półproduktów i docelowych formułacji kosmetyków oraz linia

do ich konfekcjonowania, czyli m.in. dozowania, napełniania i etykietowania opakowań. Pierwszą serią kosmetyczną, powstałą tu od A do Z, jest „BIOOnly forest”. Składa się ona z kosmetyków organicznych do pielęgnacji skóry twarzy, ciała, rąk oraz do pielęgnacji i kondycjonowania włosów, opracowanych na bazie wyciągu z kory i drewna bukowego zawierającego szereg substancji organicznych o bardzo korzystnym oddziaływaniu na skórę. Opracowując dermokosmetyki, zespół NoveltyUNIT sięga do medycyny ludowej i wykorzystuje związki o działaniu pielęgnacyjnym i prozdrowotnym od wieków obecne w naszym otoczeniu.

Dzięki temu, że wszystkie procesy produkcyjne przeprowadzane są w temperaturze poniżej 35°C, substancje składowe zachowują swoje właściwości organiczne. Biokosmetyki zawdzięczają swój zapach naturalnym olejkom eterycznym o działaniu m.in. bakterio- i grzybobójczym. Profil produkcyjny NoveltyUNIT pozostaje w harmonii z naturą, wyznaczając trend przyszłości. Warto dotrzymać mu kroku.

Innowacyjne rozwiązanie na co dzień

ML System SA

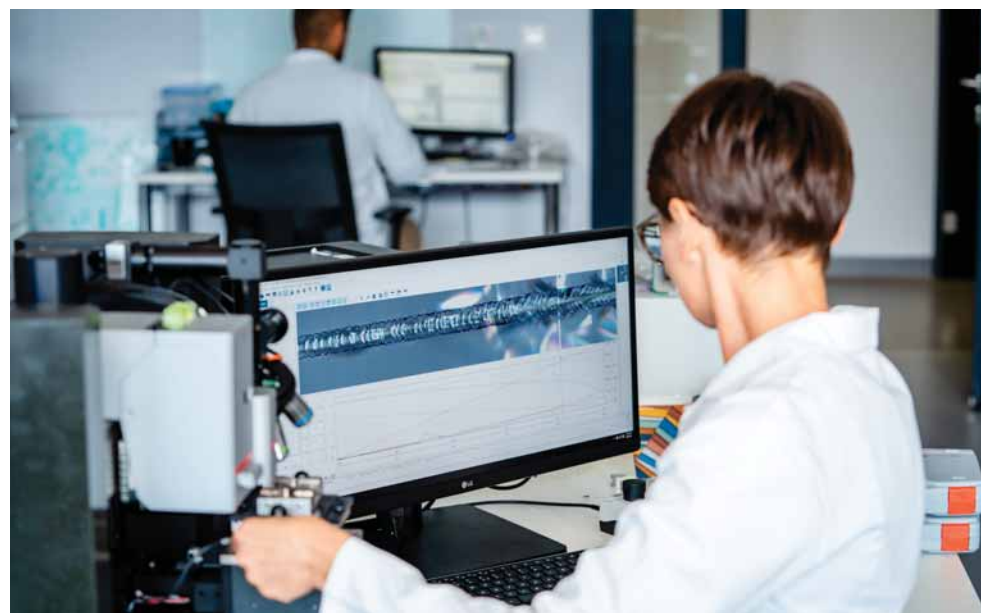
Projekt: Idea Lab – rozwój istniejącego zaplecza B+R ML System
Działanie: 1.2 *Badania przemysłowe, prace rozwojowe oraz ich wdrożenia*
Czas realizacji projektu: 01.01.2018 – 15.09.2019
Wartość projektu: 21 317 410,44 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 10 383 840 zł

ML System z Zaczernia koło Rzeszowa zajmuje się poszukiwaniem innowacyjnych rozwiązań budowlanych, których celem jest produkcja energii elektrycznej ze słońca. Początkowo firma skupiała się na rozwoju technologii tradycyjnych paneli fotowoltaicznych montowanych na budynkach, potem na fasadowych rozwiązaniach, m.in. szklanych ścianach, żaluzjach i świetlikach. Spółce udało się opracować technologię, która wykorzystywane w nich standardowe szkło pozwala zastąpić szkłem zintegrowanym z komórkami fotowoltaicznymi. Szklane fasady nie tylko więc zdobią, ale też służą produkcji prądu. W ostatnim czasie firma inwestuje w urządzenia instalowane w obiektach Smart City.

W ramach projektu rozbudowano Fotowoltaiczne Centrum Badawczo-Rozwojowe oraz utworzono Centrum Badawcze Mikroukładów Elektronicznych. Umożliwia to przetestowanie pomysłów, które działają w laboratorium, i przeniesienie ich do masowej produkcji. Są one wykorzystywane właśnie w obiektach

Smart City (m.in. lampach parkowych, słupach oświetleniowych, wiatkach parkingowych). W nowo utworzonym Live Lab (laboratorium doświadczalnym) produkty są sprawdzane w warunkach zbliżonych do naturalnych. W ten sposób firma zyskuje pewność, że będą one dobrze działać, nawet wystawione na skrajne warunki atmosferyczne. – Ciągłe udoskonalamy nasze produkty, zarówno panele fotowoltaiczne, jak i systemy magazynowania energii elektrycznej, by wszystko sprawnie działało także wtedy, gdy brakuje światła słonecznego – mówi Paweł Kwaśnicki, dyrektor Centrum Badawczo-Rozwojowego.

Część znajdujących się w laboratoriach bardzo zaawansowanych technologicznie urządzeń jest unikatowa na skalę światową. Kupiono m.in. dron z kamerami działającymi na podczerwień, systemy do pomiarów obiektów 3D, analizator mocy, zestawy testowe modułów czy nowoczesne oprogramowanie projektowe. Korzystają z nich także inne firmy i jednostki naukowe, prowadząc tu własne badania.

Handel bez gotówki

Południowy Instytut
Gospodarczy Sp. z o.o.

Projekt: Portal Giełda Wymiany Barterowej – innowacyjne rozwiązanie dla przedsiębiorców w zakresie wymiany barterowej
Poddziałanie: 1.4.1 *Dotacje bezpośrednie*, typ projektu: TIK
Czas realizacji projektu: 28.12.2017 – 31.01.2019
Wartość projektu: 391 500 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 311 500 zł

Internet otwiera nowe możliwości zdobywania klientów i nawiązywania współpracy biznesowej. Na każdym kroku pojawiają się ciekawe pomysły na wykorzystanie sieci. Jednym z nich jest portal Giełda Wymiany Barterowej, działający pod adresem www.ebarter24.com.

Zalegające w magazynach produkty, półprodukty czy materiały to bolączka wielu firm. Zajmując powierzchnię magazynową, generują niemałe koszty. Południowy Instytut Gospodarczy z Krosna znalazł interesujące rozwiązanie tego problemu. Spośród tysięcy sklepów internetowych portal Giełda Wymiany Barterowej jako jedyny w Europie (według badań PIG) daje możliwość bezgotówkowej wymiany towarów bądź usług na inne towary (albo usługi) pomiędzy stronami transakcji. Wszystko odbywa się online – od wstawienia towaru lub usługi po negocjacje handlowe i zawarcie transakcji. System po-

trafi spośród zgłoszonych ofert wyszukać odpowiednie towary zgodnie z oczekiwaniem klienta. Dodatkowym atutem jest możliwość przeprowadzenia kalkulacji oferty i ofert zewnętrznych zarówno pod względem opłacalności, jak i przeliczeń kursów walut w przypadku kontraktów zagranicznych. Co ważne, działanie portalu nie ogranicza się jedynie do przeprowadzenia transakcji, lecz daje firmom możliwość nawiązania nowych kontaktów gospodarczych.

– Wymiana barterowa poprzez nasz portal może być początkiem udanej współpracy pomiędzy firmami czy instytucjami. Mogą za tym pójść większe kontrakty lub wspólne projekty. Poprzez promocję m.in. na targach gospodarczych zamierzamy zwrócić uwagę firm na zalety barteru i korzyści płynące z korzystania z portalu – mówi Jacek Krzysik, prezes Południowego Instytutu Gospodarczego Sp. z o.o. i pomysłodawca portalu.

Myśl globalnie – działaj lokalnie

Modern Forms Sp. z o.o.

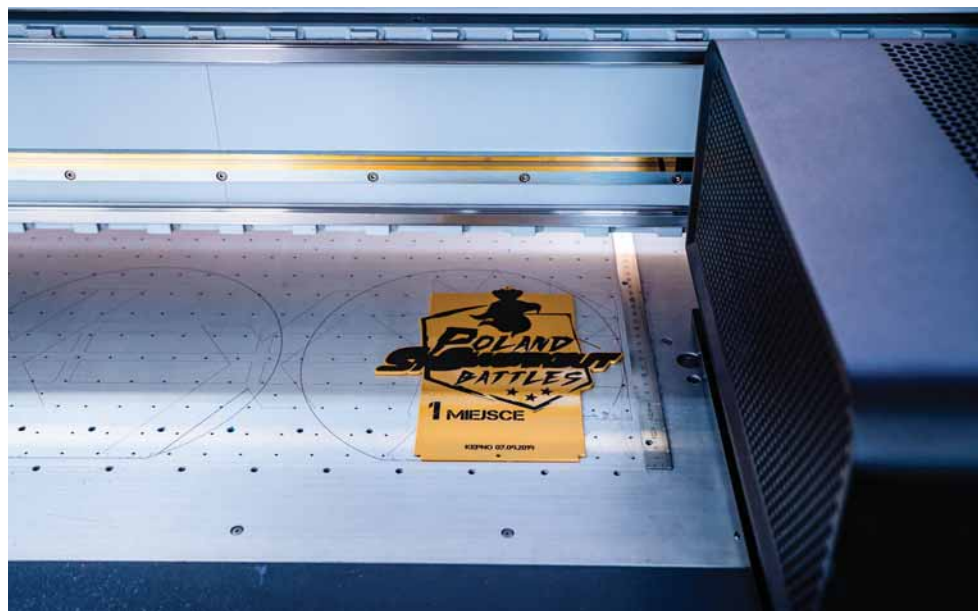
Projekt: Wdrożenie na rynek europejski innowacji produktowej w postaci medali o wysokiej rozdzielczości teksturowania przestrzennego nadruku 2,5D oraz 3D, w oparciu o przeprowadzone prace B+R
Poddziałanie: 1.4.1 *Dotacje bezpośrednie*, typ: 1 Rozwój MŚP
Czas realizacji projektu: 28.12.2016 – 28.02.2018
Wartość projektu: 6 265 128,00 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 3 565 520,00 zł

Czy można sobie wyobrazić zawody sportowe, konkurs czy festiwal bez ceremonii wręczenia medali? Raczej nie. A czy medale można wykonać w innej technologii niż odlewania? Firma Modern Forms z Dobrzechowa koło Strzyżowa udowodniła, że tak. Dzięki własnym pracom badawczo-rozwojowym jako pierwsza na świecie dostosowała technologię używaną dotychczas w poligrafii do wykonywania medali ze stali i materiałów nieżelaznych.

W ramach projektu powstała linia technologiczna do produkcji i pakowania medali. Kupiono m.in. drukarki i laser do metalu wraz ze sprzętem i oprogramowaniem umożliwiającym seryjną produkcję. Wypracowana przez firmę technologia pozwala tworzyć wyraźną przestrzenną strukturę 2,5D i 3D. Do produkcji medali używa się różnych materiałów (metal, plastik, drewno), które można ze sobą łączyć, nadając im dowolny kształt. Klient może korzystać z pełnej kolorystyki i przejść tonalnych (technologicznie nieosiągalnych do tej pory). Kolejną zaletą

jest personalizacja – na każdym medalu można umieścić nazwisko nagradzanej osoby, nawet jeżeli uczestników zawodów jest kilka tysięcy. W ciągu czterech dni roboczych (średnia rynkowa wynosi około czterech tygodni) powstają najwyższej jakości medale w niepowtarzalnej formie i w konkurencyjnym cenie. Nic dziwnego, że w krótkim czasie firma Modern Forms stała się znaczącym producentem na rynku europejskim, konkurencyjnym dla firm z Chin.

Strategii Modern Forms przewodzi idea „Działaj lokalnie – myśl globalnie”. Spółka aktywnie wspiera lokalne inicjatywy sportowe i charytatywne. Inwestuje w rozwój pracowników (mieszkających w sporej części w najbliższej okolicy), zapewniając im przyjazne miejsce pracy oraz udział w szkoleniach i zagranicznych wyjazdach. Stawia też na rozwój regionalnej gospodarki poprzez ścisłą współpracę z miejscowymi podwykonawcami i wykorzystując komponenty jedynie od polskich dostawców.

Mobilny serwis

GC Energy Sp. z o.o.

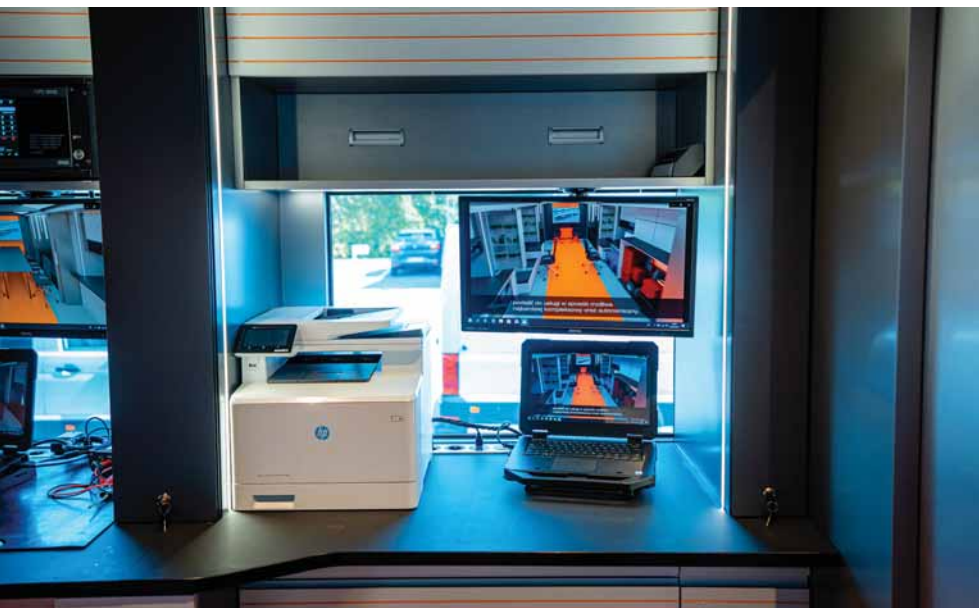
Projekt: Wzrost międzynarodowej konkurencyjności spółki GC Energy poprzez utworzenie mobilnego i stacjonarnego laboratorium szybkiego reagowania dla przemysłu
Działanie: 1.4 *Wsparcie MŚP*
Czas realizacji projektu: 28.12.2016 – 27.12.2017
Wartość projektu: 11 998 358,26 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 4 495 776,57 zł

Rzeszowska firma GC Energy może pochwalić się 15-letnim doświadczeniem w realizacji usług dla strategicznych sektorów gospodarki – petrochemii, energetyki i telekomunikacji. Pracownicy firmy budują bezpieczne instalacje w kraju i za granicą, a następnie zajmują się ich serwisowaniem. GC-Calibron, czyli mobilne laboratorium szybkiego reagowania, jest efektem tego doświadczenia i odpowiedzią na potrzeby klientów. Pozwala na przeprowadzenie inspekcji w miejscach, w których obecność człowieka jest niemożliwa lub wiąże się ze zbyt dużym ryzykiem.

W ramach projektu powstał mobilny zestaw składający się z dwóch części. Pierwsza to centrum laboratoryjno-inspekcyjne mieszczące się w naczepie samochodu ciężarowego. Druga zbudowana jest ze specjalistycznych modułów diagnostyczno-naprawczych. W zależności od sytuacji moduł może przyjechać razem z częścią laboratoryjną lub dojechać osobnym transportem. Laboratorium posiada najnowszą

aparaturę pomiarowo-diagnostyczną. Z kolei moduły wyposażone są w urządzenia i narzędzia dopasowane do konkretnych zadań: serwisu i naprawy zaworów, kalibracji aparatury kontrolno-pomiarowej czy prac remontowych. Po przyjeździe na miejsce wystąpienia awarii pracownicy firmy ustalają przyczynę problemu, usuwają usterkę i przeprowadzają powtórny certyfikację urządzeń.

Siłą firmy jest umiejętność przewidywania potencjalnych awarii. – Staramy się uświadamiać klientom, że zapobieganie jest korzystniejsze niż naprawa. W branżach strategicznych ciągłość dostaw jest niezbędną. Poważna awaria oznacza bowiem straty nie tylko dla dostawcy, lecz całej gospodarki – wyjaśnia Stanisław Głodowski, współwłaściciel GC Energy i pomysłodawca projektu. Pracownicy firmy potrafią precyzyjnie określić trwałość poszczególnych urządzeń czy elementów konstrukcyjnych i zalecić serwis lub wymianę, zanim dojdzie do usterki.

dla mobilności

Mistrz zmian

Podróż z klasą

Gmina Miasto Sanok

Projekt: Wdrożenie zintegrowanego systemu ograniczenia niskiej emisji w ramach systemu transportu w MOF Sanok-Lesko
Partnerzy projektu: Gmina Sanok, Gmina Zagórz
Działanie: 5.4 *Niskoemisyjny transport miejski*
Czas realizacji projektu: 28.08.2015 – 31.08.2019
Wartość projektu: 34 660 146,11 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 20 918 276,33 zł

Budynek dworca multimodalnego w Sanoku już z daleka przykuwa uwagę oryginalną architekturą – przeszkloną fasadą z krzyżującymi się aluminiowymi profilami, na które nałożono okleinę z jasnego drewna. W nocy specjalny układ lamp ledowych umożliwia wyświetlanie na elewacji różnorodnych wzorów i kolorów. W środku dominuje stal i surowy beton. Na dwóch kondygnacjach rozplanowano poczekalnie, kasy, biura, lokale gastronomiczne i handlowe, punkt informacji turystycznej oraz skrytki do przechowywania bagażu. Na piętro można wjechać ruchomymi schodami. Budynek jest energooszczędny, ogrzewany systemem łączącym gazowe pompy ciepłe z modułami fotowoltaicznymi, które wypełniają zadanie wiat autobusowych.

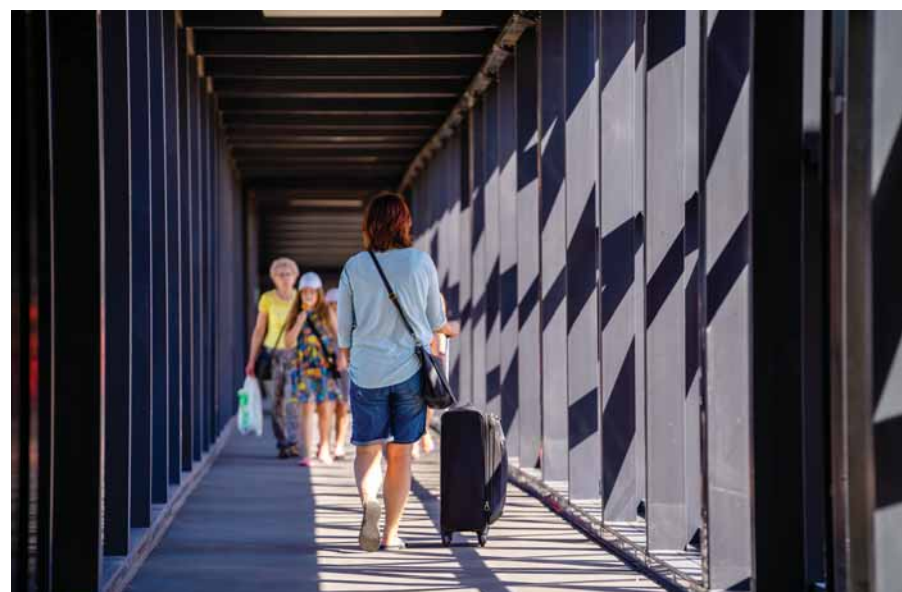
Obok architektury zadbano również o rozwiązania, które pozwalają sprawnie i wygodnie zmienić środek transportu. Na usytuowany w pobliżu zabytkowy dworzec PKP można przejść zabudowaną kładką nad torami. Przystanki mają tutaj

wszyscy przewoźnicy operujący na terenie Sanoka oraz Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sanok-Lesko, którzy do tej pory korzystali z różnych miejsc rozsianych po całym mieście. Obok dworca ustawiono także wiatę dla rowerów, a przy niej stanowisko umożliwiające dokonanie prostych napraw. – Inwestycja jest kluczowym elementem budowy spójnego, efektywnego i bezpiecznego systemu przewozów pasażerskich w Sanoku i okolicy. Sam budynek dworca, który posiada zaplecze handlowe i gastronomiczne, z pewnością przyczyni się do ożywienia tej części miasta – podkreśla Tomasz Matuszewski, burmistrz Sanoka.

W ramach projektu wykonano również 43 km linii komunikacji miejskiej. Powstały place manewrowe, przystanki dla autobusów, przystanek dla autobusu miejskiego, postój taksówek i parking dla samochodów osobowych. Kupiono także 11 niskoemisyjnych autobusów oraz wybudowano dwa obiekty bike&ride i park&ride ze 155 miejscami postojowymi.

Płynny przejazd

Gmina Stalowa Wola

Projekt: Lepsza dostępność transportowa w ruchu drogowym na terenie gminy Stalowa Wola poprzez stworzenie bezkolizyjnego dojazdu do kolejowego dworca pasażerskiego zlokalizowanego w sieci TEN-T
Działanie: 5.1 *Infrastruktura drogowa*
Czas realizacji projektu: 31.05.2016 – 31.10.2018
Wartość projektu: 34 389 369,23 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 9 997 933,31 zł

Zachowując tradycje Centralnego Okręgu Przemysłowego, współczesna Stalowa Wola zbudowała silną strukturę gospodarczą, stając się na mapie Polski ważnym ośrodkiem przemysłowym. Władze miasta dobrze rozumieją, że o konkurencyjności w dużym stopniu decyduje dobra dostępność komunikacyjna. Inwestycje w nowy układ drogowy mają więc na celu zapewnienie płynnego przejazdu do Stalowowolskiej Strefy Gospodarczej oraz kolejowego dworca pasażerskiego.

Kluczowym projektem była budowa rond przy ul. Grabskiego i ul. Energetyków, przebudowa ul. Solidarności wraz z asfaltowymi ścieżkami rowerowymi, a także budowa łącznika drogowego w ciągu tej ulicy oraz ronda przy ul. Ofiar Katynia. Szczególnym wyzwaniem był łącznik drogowy, gdyż koniecz-

ne było wykonanie głębokich wykopów pod torami kolejowymi i ulicą. Przedsięwzięcie, które podzielono na dwa etapy, wymagało dobrej współpracy z PKP. W trakcie prac zamknięto najpierw pierwszy, a następnie drugi tor kolejowy. W tym czasie ruch pociągów odbywał się po jednym torze.

– Budowa nowego układu komunikacyjnego przy ul. Solidarności była niezwykle ważna dla systemu dróg w Stalowej Woli. Dzięki tej inwestycji ruch do strefy ekonomicznej odbywa się bezkolizyjnie, niezależnie od ruchu pociągów. Płynie można wyjeżdżać ze strefy ekonomicznej do ul. Energetyków w stronę Stalowej Woli i Niska, a także dojechać do dworca kolejowego. Nowy układ komunikacyjny został zaprojektowany z myślą o planowanej obwodnicy Stalowej Woli i Niska – wyjaśnia Lucjusz Nadbereźny, prezydent Stalowej Woli.

Transportowa awangarda

Gmina Stalowa Wola

Projekt: Mobilny MOF Stalowej Woli

Partnerzy projektu: Gmina i Miasto Nisko, Gmina Pysznica, Gmina Zaleszany

Działanie: 5.4 *Niskoemisyjny transport miejski*

Czas realizacji projektu: 08.05.2017 – 30.08.2019

Wartość projektu: Stalowa Wola: 42 546 158,76 zł, Nisko: 3 107 536,99 zł, Pysznica: 555 010,49 zł, Zaleszany: 574 432,21 zł

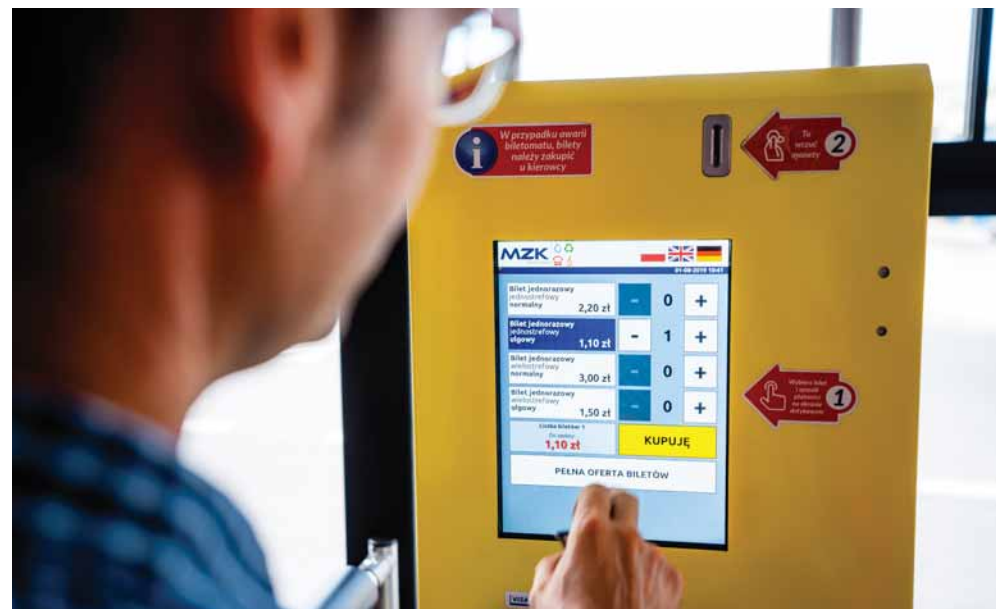
Wysokość dofinansowania z UE: Stalowa Wola: 29 770 856,17 zł, Nisko: 1 568 188,20 zł, Pysznica: 467 202,46 zł, Zaleszany: 447 298,65 zł

Stalowa Wola wraz z ościennymi gminami dołączyła do polskich miast, w których jeżdżą autobusy elektryczne. Pojazdy te są nie tylko bezemisyjne, lecz także ciche, co znacznie podnosi komfort podróżowania. W ramach projektu kupiono aż 10 takich pojazdów oraz 9 autobusów niskoemisyjnych. Zadbano również o ich bogate wyposażenie – biletomaty, tablice informacyjne, gniazdka do ładowania telefonów komórkowych oraz bilet elektroniczny. W celu poprawy funkcjonowania transportu miejskiego przebudowano rondo w ciągu ul. Energetyków.

Nowoczesny tabor znacznie przyczyni się do realizacji strategicznego celu projektu: redukcji niekorzystnego oddziaływania środków transportu na środowisko i klimat oraz poprawy dostępności i jakości transportu publicznego. Według prognoz, dzięki inwestycji emisja pyłów PM10 obniży się o 211 kg rocznie. Dzięki zwiększeniu liczby pojazdów docierają one do

miejs, które wcześniej nie były objęte zasięgiem miejskiej sieci komunikacyjnej. – Jesteśmy pierwszym ośrodkiem w naszym regionie, który przekazał swoim mieszkańcom tak nowoczesne rozwiązania. Pasażerowie i kierowcy mogą korzystać z dobrze funkcjonującej infrastruktury. Wprowadziliśmy też przyjazną taryfę – mówi Lucjusz Nadberezny, prezydent Stalowej Woli.

Na realizacji projektu skorzystali też mieszkańcy gmin sąsiadujących ze Stalową Wolą. W gminie Nisko powstało m.in. centrum przesiadkowe z zadaszonym parkingiem dla rowerów. Zbudowano ścieżki rowerowe łączące osiedla mieszkaniowe z centrum przesiadkowym. W gminie Pysznica wybudowane zostały zatoki autobusowe, wiaty dla pasażerów, przejście dla pieszych, pętla autobusowa wraz z chodnikiem i peronem. Z kolei w gminie Zaleszany powstały park&ride i bike&ride oraz 12 wiat przystankowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Dostępny region

Powiat Leżajski

Projekt: Przebudowa drogi powiatowej nr 1084R (Nowy Kamień) gr. pow. – Łętownia – Sarzyna w km 4+300 – 6+250 i 10+900 – 15+052 – II etap
Działanie: 5.1 *Infrastruktura drogowa – projekty z zakresu dróg lokalnych*
Czas realizacji projektu: 16.05.2016 – 15.10.2018
Wartość projektu: 7 339 561,90 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 6 210 631,14 zł

Dobra infrastruktura drogowa jest jednym z najważniejszych warunków rozwoju gospodarczego. Nowe lub zmodernizowane drogi łączące nie tylko duże miasta, lecz także mniejsze ośrodki są wizytówką Podkarpacia.

Dobrym przykładem udanego przedsięwzięcia drogowego jest przebudowa dwóch odcinków drogi w powiecie leżajskim o łącznej długości 6,10 km. W miejscowości Wólka Łętowska powstał jednostronny chodnik i ponad 4 km dobrze oznaczonych ścieżki rowerowej. Droga o podwyższonym standardzie prowadzi przez teren atrakcyjny pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, zatem ze ścieżki rowerowej i chodnika chętnie korzystają rowerzyści, biegacze i spacerowicze. Tym bardziej, że poruszanie się po nich jest bezpieczne.

Przedsięwzięcie umożliwiło skomunikowanie tego terenu z regionalną i krajową siecią dróg, w tym ekspresową S19, która jest fragmentem trasy Via Carpatia. – Przebudowa drogi powiatowej nr 1084R była jedną z ważniejszych inwestycji drogowych w ostatnich latach. Inwestycja ta ma dla nas strategiczne znaczenie. Jeśli zostanie sfinalizowana budowa węzła drogowego w Nowym Kamieniu, mamy szansę stać się oknem na północną i południową Europę. O jego istotności wspomniał również prezydent Andrzej Duda podczas wizyty w powiecie leżajskim we wrześniu ubiegłego roku – mówi Marek Śliż, starosta powiatu leżajskiego. Droga ma także przyczynić się do aktywizacji gospodarczej tego obszaru, m.in. poprzez rozwój budownictwa jedno- i wielorodzinnego oraz handlu i gastronomii.

Szybciej, wygodniej, bezpieczniej

Gmina Miasto Krosno

Projekt: Rozwój transportu niskoemisyjnego na obszarze Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krosno
Partnerzy projektu: Gmina Chorkówka, Gmina Korczyna, Gmina Krościenko Wyżne, Gmina Miejsce Piastowe, Gmina Wojaszówka
Działanie: 5.4 *Niskoemisyjny transport miejski*
Czas realizacji projektu: 06.09.2016 – 15.10.2019
Wartość projektu: 38 636 883,12 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 26 595 237,61 zł

Trudno nie zauważyć nowych autobusów miejskich jeżdżących po Krośnie i okolicy. Mają oryginalny kolor i duże napisy „Krosno – miasto szkła”. Takie samo hasło umieszczono także na wiatach oraz biletomatach. To dobry pomysł na promocję miasta i transportu publicznego.

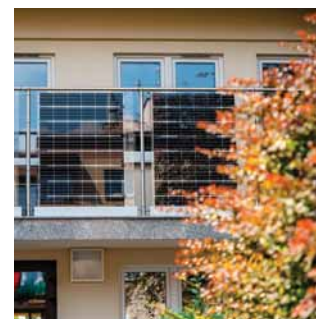
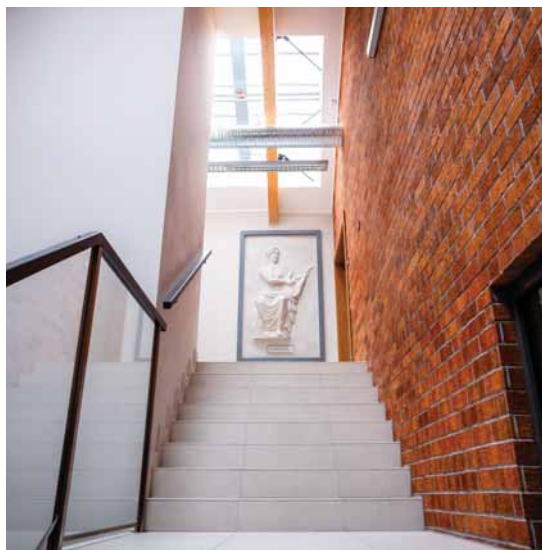
W ramach projektu kupiono 22 niskoemisyjne autobusy, w tym 11 z napędem hybrydowym. Pojazdy są klimatyzowane i wyposażone w system dynamicznej informacji pasażerskiej, zapowiedzi głosowe i monitoring. Wszystkie są dostosowane do przewożenia osób z niepełnosprawnościami. Przebudowano także zatoki autobusowe i wymieniono 52 wiaty przystankowe. Na niektórych można skorzystać z biletomatów i dynamicznej informacji pasażerskiej. Uruchomiono nową stronę internetową MKS Krosno oraz internetową sprzedaż biletów. Partnerzy projektu (gminy: Chorkówka, Korczyna, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe oraz Wojaszówka) wybudowali m.in. parkingi park&ride i bike&ride. – Realizacja

projektu znacząco wpłynęła na poprawę jakości świadczonych usług. Mam nadzieję, że zachęci to szersze grono mieszkańców do korzystania z komunikacji publicznej – mówi Piotr Przytock, prezydent Krosna.

Mieszkańcy i osoby odwiedzające Krosno oraz okoliczne gminy mogą teraz wygodniej i sprawniej poruszać się środkami transportu publicznego. Zwiększona została długość tras, na których można korzystać z autobusów. Uruchomione zostały też zupełnie nowe połączenia na terenie miasta Krosna i gmin sąsiednich. – Optymalizacja rozkładów jazdy MKS Krosno przyczyniła się do lepszej integracji systemów publicznego transportu zbiorowego na obszarze MOF Krosno – dodaje dr Tomasz Soliński, zastępca prezydenta Krosna. Dodatkowo dzięki wymianie pojazdów na bardziej ekologiczne obniżył się poziom hałasu, zmniejszyła się emisja zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery oraz zwiększyło się bezpieczeństwo podróży.

Mistrz zmian

Tradycja i współczesność

Gmina i Miasto Nisko

Projekt: Szlakiem dziedzictwa kulturowego, zabytków kultury i oferty kulturalnej MOF Stalowa Wola
Partnerzy projektu: Gmina Pysznica, Gmina Stalowa Wola
Działanie: 4.4 *Kultura*
Czas realizacji projektu: 30.05.2017 – 07.01.2019
Wartość projektu: 6 623 243,42 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 2 074 030,60 zł

Bryła nowoczesnego centrum kultury przyciąga uwagę oryginalnym rozwiązaniem architektonicznym. Czerwona cegła pełni funkcję elementu spajającego zabytkową część z 1904 r. z nowo wybudowanym skrzydłem. Elewacja starej części budynku została odnowiona i wzbogacona płaskorzeźbami muz. Budynek jest nie tylko atrakcyjny wizualnie i dopracowany estetycznie, ale także funkcjonalny.

Na początku XX w. działało w tym miejscu Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, a budynek odgrywał rolę hali sportowej, kina, klubu i domu kultury. Odbываły się w nim konferencje, zebrania i spotkania mieszkańców. Po II wojnie światowej powstało tutaj kino „San”, które przez lata upowszechniało kulturę filmową na ziemi niżańskiej.

Projekt, oprócz prac budowlanych, obejmował modernizację i wyposażenie pomieszczeń. Powstały nowe pracownie:

muzyczna, fotograficzna, plastyczna oraz sala taneczna i sala multimedialna, która może być również wykorzystywana do organizacji konferencji i szkoleń. Gruntowną modernizację przeszła sala widowiskowa – powiększono scenę i zakupiono nowe, estetyczne fotele. Zamontowano nowoczesne oświetlenie, nagłośnienie, kurtynę i mechanizmy do scenografii. Wydzielono też niezbędne zaplecze magazynowe, techniczne oraz garderobę. – Większa powierzchnia i nowoczesne wyposażenie umożliwiły nam rozszerzenie działalności i zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej i kulturalnej dla mieszkańców – mówi Alicja Sochacka, dyrektor Niżańskiego Centrum Kultury „Sokół”. Utworzono także foyer z częścią wystawienniczą, w której w oryginalny sposób zaprezentowana została historia tego miejsca. Rozbudowa wyeliminowała bariery architektoniczne uniemożliwiające wcześniej osobom niepełnosprawnym dostęp do budynku i korzystanie z oferty Centrum. Zadbano także o estetyczne otoczenie i iluminację elewacji.

W trosce o środowisko

Gospodarka Komunalna w Błazowej Sp. z o.o.

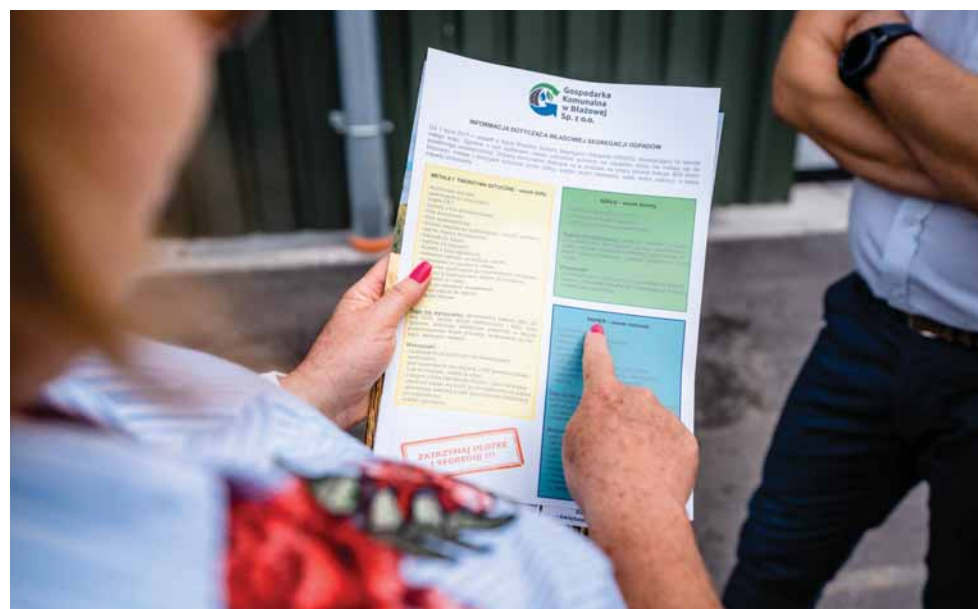
Projekt: Budowa Punktu Selektywnego Zbierania
Odpadów Komunalnych w Błazowej
Działanie: 4.2 *Gospodarka odpadami*
Czas realizacji projektu: 14.12.2016 – 30.04.2019
Wartość projektu: 1 089 264,03 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 566 355,03 zł

Zgodnie z przepisami prawa gminy powinny zapewnić porządek i czystość na swoim terenie. To trudne zadanie wymagające nie tylko sporych nakładów finansowych, lecz także dobrej organizacji, skutecznej komunikacji z mieszkańcami oraz gotowości do współpracy z sąsiednimi samorządami. Dobrym przykładem, jak to zrobić, jest gmina Błazowa.

W Błazowej powstał nowoczesny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) dostępny również dla mieszkańców sąsiedniej gminy Lubenia. Można tu bezpłatnie oddawać m.in. tworzywa sztuczne, szkło, metal, papier i tekturę, odpady zielone, wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, a także odpady niebezpieczne (np. farby, kleje, termometry, lampy, żarówki). Do ich gromadzenia kupiono odpowiednie kontenery i pojemniki. Część z nich umieszczono w nowo wybudowanej hali. Nowy plac manewrowy usprawnia przewożenie i sortowanie materia-

łów przeznaczonych do odzysku. Punkt ogrodzono ekranem akustycznym, który znacznie ogranicza przedostawanie się hałasu na teren sąsiadujących posesji. – Projekt przyczynił się do wzrostu świadomości mieszkańców na temat postępowania z odpadami, a w konsekwencji do aktywnego ich działania na rzecz środowiska. Atutem jest także dogodne funkcjonowanie Punktu od poniedziałku do piątku, w godz. 8:00-20:00 – mówi Jadwiga Szermach, prezes Zarządu Gospodarki Komunalnej w Błazowej.

Oryginalnym rozwiązaniem jest utworzenie miejsca, w którym pracownicy zakupionymi w ramach projektu elektronicznymi narzędziami naprawiają np. stare meble, przywracając im walory użytkowe. Budowa punktu pozwoliła na objęcie większej liczby osób programem selektywnej zbiórki odpadów, a w efekcie na odzyskanie większej ilości odpadów, które nadają się do recyklingu.

Współpraca dla środowiska

Związek Gmin Dorzecza Wisłoki

Projekt: Instalacje systemów odnawialnych źródeł energii na terenie gmin należących do Związku Gmin Dorzecza Wisłoki
Działanie: 3.1 *Rozwój OZE*
Czas realizacji projektu: 31.10.2017 – 12.10.2018
Wartość projektu: 15 057 643,01 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 9 620 761,65 zł

Odnawialne źródła energii (OZE) to najskuteczniejsza metoda ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem, w tym m.in. smogiem. Spośród wszystkich OZE pozyskiwanie energii ze słońca należy do najkorzystniejszych. Za pomocą kolektorów słonecznych można z niej wytwarzać ciepło, a instalacje fotowoltaiczne umożliwiają produkcję energii elektrycznej.

Od 2012 r. Związek Gmin Dorzecza Wisłoki podejmuje liczne przedsięwzięcia mające na celu rozpowszechnianie OZE na terenie 22 gmin i miast Podkarpacia i Małopolski. W ramach projektu w budynkach mieszkalnych zamontowano 630 instalacji kolektorów słonecznych, 475 instalacji fotowoltaicznych, 5 pomp ciepła do ogrzania wody i 2 kotły na biomasę w ośmiu gminach regionu: Brzyska, Dębowiec, Jodłowa, Kołaczyce, Krempna, Osiek Jasielski, Skołyszyn, Tarnowiec. – Wdrażaniem rozwiązań ekologicznych zajmujemy się konsekwentnie od kilku lat. Jesteśmy przykładem dobrego współdziałania samo-

rządów na poziomie ponadwojewódzkim. Do tej pory udało się wykonać m.in. 10,5 tys. instalacji solarnych i fotowoltaicznych na budynkach prywatnych, z których korzysta ponad 43 tys. mieszkańców – mówi Andrzej Czernecki, przewodniczący Zarządu Związku.

Korzyści płynące z realizacji projektu są wielorakie. Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza przyczynia się do poprawy życia i ochrony terenów cennych pod względem przyrodniczym i turystycznym. Ponadto mieszkańcy podkreślają aspekt finansowy – dzięki unijnemu dofinansowaniu koszty instalacji są dużo niższe od cen rynkowych. Niższe są też opłaty za energię elektryczną. Współpraca gmin pod parasolem Związku pozwala na skoordynowanie działań, przyjęcie spójnych założeń i efektywnego systemu monitorowania rezultatów i trwałości. Takie podejście ułatwia pozyskiwanie dofinansowania i prawidłową realizację projektów.

Miasto przyjazne dla mieszkańców

Miasto Jasło

Projekt: Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej Miasta Jasła
Działanie: 3.2 *Modernizacja energetyczna budynków*
Czas realizacji projektu: 2.12.2016 – 29.12.2017
Wartość projektu: 11 258 755,00 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 8 643 526,84 zł

Małe i średnie miasta walczące z problemem wyludniania się prześcigają się w pomysłach na zatrzymanie mieszkańców. Budowa żłobków, przedszkoli czy atrakcyjnych miejsc do spędzania wolnego czasu to już za mało. Coraz częściej, wybierając miejsce do mieszkania, zwracamy uwagę na stan środowiska naturalnego – jego jakość ma bowiem ogromny wpływ na zdrowie i kondycję fizyczną.

Jasło należy do podkarpackich miast, które podjęły zdecydowane działania w odpowiedzi na zwiększające się wskaźniki emisji pyłu PM10. Jednym z najskuteczniejszych sposobów jest modernizacja energetyczna budynków, która obok korzyści dla środowiska przynosi wymierne oszczędności w wydatkach ponoszonych na energię ciepłą i elektryczną. – Mądre zarządzanie miastem to dostrzeganie każdej dziedziny życia. Dlatego konsekwentnie realizujemy działania na rzecz ochrony środowiska m.in. poprzez modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej, montaż solarów i fotowoltaiki.

Przygotowujemy także programy dla mieszkańców, którzy już skorzystali z możliwości montażu na swoich domach kolektorów słonecznych – podkreśla Ryszard Pabian, burmistrz Jasła.

W ramach projektu do termomodernizacji wybrano cztery szkoły (Szkołę Podstawową nr 2 przy ul. Koralewskiego, Szkołę Podstawową nr 4 przy ul. Wincentego Pola, Szkołę Podstawową nr 11 przy ul. Mickiewicza, Zespół Szkół Miejskich nr 5 przy ul. Sobniowskiej), dwa budynki Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji (techniczny i siłownia) oraz gmach Urzędu Miasta. Budynki te użytkowane są przez ponad 2 tys. osób, ale do tej pory nie zapewniały odpowiednich warunków w zakresie izolacyjności, sprawności, szczelności i energochłonności. Prace polegały m.in. na: dociepleniu budynków, wymianie stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, modernizacji instalacji ciepłej wody użytkowej i centralnego ogrzewania, montażu nawiewników z rekuperatorem do odzysku ciepła oraz wymianie oświetlenia.

Miasto sztuki

Gmina Miasto Krosno

Projekt: Modernizacja kamienicy przy ul. Portiusa 4 – powstanie nowej przestrzeni do prowadzenia działalności kulturalnej w Krośnie
Działanie: 4.4 *Kultura*
Czas realizacji projektu: 15.12.2016 – 15.02.2019
Wartość projektu: 5 887 790,55 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 2 367 641,59 zł

W przebudowanej i zmodernizowanej kamienicy na krośnieńskiej starówce otwarto nową siedzibę Biura Wystaw Artystycznych (BWA). To miejsce z klimatem, świetnie przystosowane do prezentacji różnych form sztuki i działalności edukacyjnej. – BWA jest atrakcyjne dla koneserów sztuki, gdyż duża przestrzeń ekspozycyjna pozwala na komfortowe jej kontemplowanie. Nowoczesne pracownie warsztatowe są z kolei przestrzenią do pobudzania ukrytych talentów, aktywnego i twórczego spędzania tu wolnego czasu, a także poszerzenia wiedzy i rozwoju umiejętności – podkreśla Bronisław Baran, zastępca prezydenta Krosna.

W przebudowanej kamienicy uwagę zwracają oryginalne detale i nietuzinkowe meble. Profesjonalnie wyposażona główna sala wystawowa stanowi pokusę dla twórców polskich i zagranicznych do zaprezentowania tutaj swojej twórczości. W pobliżu sal ekspozycyjnych znajduje się ARTsfera – miejsce, w którym można się spotkać, poroz-

mawiać o obejrzanej wystawie czy wymienić twórcze myśli po warsztatach. Znakiem rozpoznawczym BWA stały się autorskie formy edukacyjne, prowadzone dla różnych grup wiekowych, takie jak: lekcje ze sztuką, laboratorium obrazu nieruchomego czy przychodnia filmowa. Dzięki temu, że nie ma barier architektonicznych, obiekt jest otwarty dla osób z niepełnosprawnościami.

Modernizując kamienicę, pomyślano też o urządzeniu miejsca dla artysty rezydenta wraz z pracownią. Autorzy wystaw mogą się tu zatrzymać, by przygotować swoje prezentacje. Dodatkowo (poza projektem) na poddaszu powstały pokoje gościnne. Estetycznie urządzone, ozdobione oryginalnymi obrazami, są dostępne dla turystów odwiedzających Krosno. To świetne miejsce wypadowe do zwiedzania miasta i okolicy. Krośnieńskie BWA ma wszelki potencjał, by stać się ważnym ośrodkiem kulturalnym i artystycznym w południowo-wschodniej Polsce oraz na polsko-słowacko-ukraińskim pograniczu.

Mistrz zmian

Radość dawania

Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Radość” w Dębicy

Projekt: Bar „Radość” w Dębicy
Działanie: 8.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
Czas realizacji projektu: 01.01.2018 – 30.06.2019
Wartość projektu: 1 880 604,00 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 1 598 513,40 zł

Bar to jeden z wielu projektów realizowanych przez Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Radość” w Dębicy. Organizacja działa od 1994 r. i prowadzi m.in. warsztaty terapii zajęciowej, zakład aktywizacji zawodowej, mieszkania chronione i treningowe. Od pierwszych dni działalności bar zyskał popularność wśród mieszkańców miasta dzięki dobrej kuchni i estetycznemu wystrojowi. – Lokal stał się modnym miejscem w Dębicy. Codziennie odwiedza nas ok. 200 klientów. Dodatkowo przygotowujemy posiłki na wynos. Tutaj osoby zdrowe widzą i doceniają pracę osób z niepełnosprawnościami. Zdarza się, że niektórzy przychodzą tylko dlatego, że mamy właśnie takich pracowników – mówi Paweł Morawczyński, wiceprezes Stowarzyszenia.

W Barze „Radość” zatrudniono 18 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym lub umiarkowanym, pozostających bez zatrudnienia, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną. Pracują tutaj jako

kelnerzy, pomoce kuchenne, pracownicy porządkowi i administracyjni. Zadowolenie klientów i możliwość uzyskania niezależności finansowej pozytywnie wpłynęły na poczucie ich wartości. Zaczęli być nie tylko odbiorcami pomocy, ale też – mimo swoich ograniczeń – mogą wreszcie dać coś od siebie innym.

Lokal wyposażono w nowoczesne urządzenia gastronomiczne. Zatrudniono specjalistów mających wiedzę i umiejętności w zakresie nowoczesnych metod pracy i aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Pracownicy baru mogą również korzystać ze wsparcia psychologa i doradcy zawodowego. Konsultacje podnoszą sprawność w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych, wpływają na samoocenę własnych możliwości, kształtują umiejętność współpracy w grupie oraz aktywnego poruszania się po rynku pracy. W ramach zajęć rehabilitacyjnych organizowane są m.in. wyjścia do klubów fitness, na siłownię czy pływalnię.

W trosce o wszechstronny rozwój

Powiat Łańcucki

Projekt: Dostosowanie infrastruktury edukacyjnej powiatu łańcuckiego do potrzeb kształcenia zawodowego
Działanie: 6.4 Infrastruktura edukacyjna
Czas realizacji projektu: 18.01.2016 – 30.05.2018
Wartość projektu: 9 014 745,12 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 2 937 064,12 zł

„Nie samą nauką człowiek żyje” – to powiedzenie przyswiecało pomysłodawcom dużego projektu edukacyjnego zrealizowanego przez Powiat Łańcucki. Pomyślano w nim zarówno o zwiększeniu kompetencji zawodowych, jak i sprawności fizycznej młodzieży.

W Zespole Szkół Technicznych w Łańcucie powstała hala sportowa z pełnowymiarowym boiskiem do gry w piłkę ręczną, koszykówkę, siatkówkę wraz z zapleczem socjalnym i pokojami trenerskimi, jakiej wcześniej nie było w żadnej szkole ponadpodstawowej prowadzonej przez samorząd powiatowy. – Planując budowę tego obiektu, chcieliśmy, żeby nie tylko rozszerzył możliwości prowadzenia zajęć wychowania fizycznego dla uczniów naszych szkół, lecz by jednocześnie przyczynił się do popularyzacji i rozwoju sportu na ziemi łańcuckiej – mówi wicestarosta Barbara Piława-Kraus. Lekcje dla uczniów odbywają się przeważnie przed południem i we wczesnych godzinach popołudniowych. Później sala jest otwarta dla dzieci, młodzieży i dorosłych

trenujących tu różne dyscypliny sportu. W weekendy odbywają się zawody sportowe. Z trybuny może je obserwować prawie 200 osób. Uwagę zwraca nie tylko funkcjonalność obiektu, lecz także ciekawa bryła z elementami drewna oraz przeszkleniami. Na elewacji i na dachu zainstalowano panele fotowoltaiczne.

W Powiatowym Centrum Kształcenia Praktycznego i Edukacji Zawodowej w Łańcucie przebudowano pomieszczenia na pracownię dydaktyczną wraz z zapleczem socjalnym. Remont przeprowadzono również w Zespole Szkół Technicznych w Łańcucie. Ponadto kupiono pomoce dydaktyczne dla szkół zawodowych. Nowy sprzęt wzbogacił m.in. pracownię matematyki, informatyki, architektury krajobrazu, silników samochodowych, elektrotechniki i elektroniki samochodowej, podwozi i nadwozi samochodowych, fizyki i chemii w Zespole Szkół Technicznych, pracownię mechatroniki, elektryczną i elektroniczną oraz informatyki w Zespole Szkół nr 2, a także pracownię reklamy, sprzedaży i rachunkowości w Zespole Szkół nr 3.

Nowe oblicze rzeszowskich szkół

Gmina Miasto Rzeszów

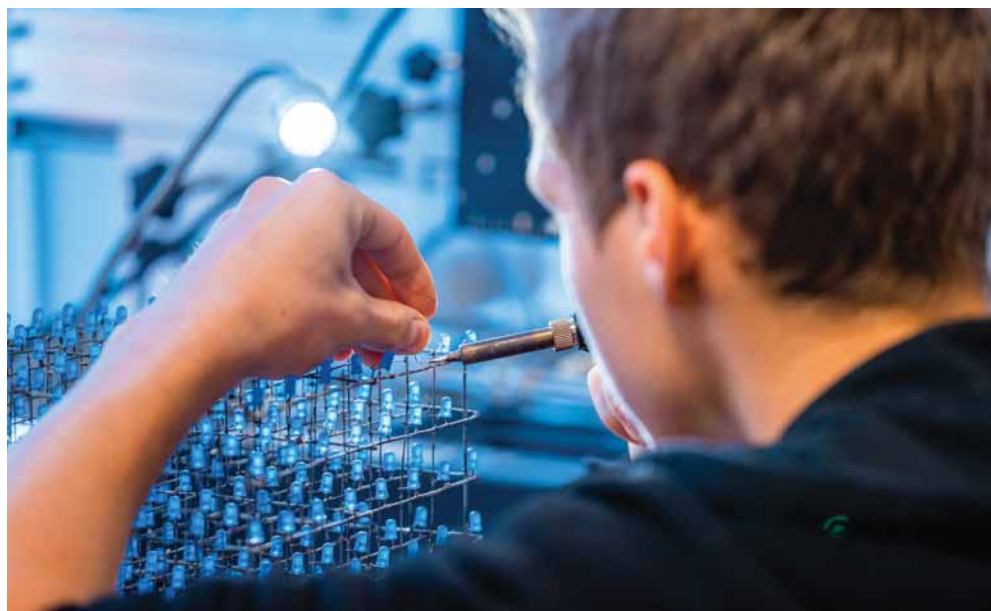
Projekt: Rzeszowskie szkoły zawodowe otwarte na rynek pracy
Działanie: 9.4 *Poprawa jakości kształcenia zawodowego*
Czas realizacji projektu: 01.10.2016 – 30.06.2019
Wartość projektu: 9 400 749,38 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 8 460 674,44 zł

– Największym atutem projektu było doposażenie, w uzgodnieniu z pracodawcami, 60 pracowni i warsztatów szkolnych w 16 zespołach szkół i placówkach kształcenia zawodowego w Rzeszowie – mówi Adam Kunior, zastępca dyrektora Wydziału Edukacji w Urzędzie Miasta Rzeszowa. Wdrożenie do systemu edukacji nowych technologii nie tylko podniosło jakość kształcenia, ale pozwoliło na dostosowanie go do wymagań rynku pracy. Młodzież kształci się na nowoczesnym sprzęcie, jakim dysponują pracodawcy. Absolwenci są więc od razu gotowi do pracy w podkarpackich przedsiębiorstwach.

Drugim niezwykle istotnym elementem przedsięwzięcia było doskonalenie umiejętności praktycznych i podniesienie kwalifikacji zawodowych. W ciągu trzech lat 1501 uczniów ukończyło specjalistyczne kursy lub szkolenia, 1552 odbyło praktyki bądź płatne wakacyjne staże u przedsiębiorców. – Absolwenci, kończąc szkołę, są bardziej konkurencyjni na rynku pracy, bo mają do zaoferowania kompetencje, któ-

re wykraczają poza program szkolny. Z kolei płatne staże u przedsiębiorców pozwoliły im zweryfikować wiedzę i sprawdzić swoje umiejętności w praktyce – mówi Eugeniusz Bury, wicedyrektor Zespołu Szkół Technicznych w Rzeszowie. Część uczniów skorzystała z obu możliwości. – Niektóre kursy, jak np. zaawansowana obsługa programów graficznych i fotografii reklamowej 3ds Max, Corel, Photoshop, są bardzo kosztowne, a w ramach projektu były bezpłatne. Ponadto szkolenia kończyły się uzyskaniem certyfikatu uznawanego także za granicą – dodaje wicedyrektor Bury. Projekt przyczynił się również do podniesienia kwalifikacji zawodowych niemal 200 nauczycieli rzeszowskich szkół, którzy ukończyli studia podyplomowe i kursy doszkalające.

W ramach projektu powstała też platforma współpracy edukacji i biznesu – pracodawcy zamieszczają tu informacje o poszukiwanych pracownikach, a absolwenci mogą skorzystać z ich oferty i zareklamować swoje usługi.

Każdy może być mistrzem

Polskie Stowarzyszenie na rzecz
Osób z Niepełnosprawnością
Intelektualną Koło w Krośnie

Projekt: Zatrudnienie w ZAZ moją szansą
Działanie: 8.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem
lub wykluczeniem społecznym
Czas realizacji projektu: 1.07.2018 – 31.12.2019
Wartość projektu: 2 286 406,95 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 1 943 445,90 zł

W ramach projektu utworzono dwa nowe działy – sklep z rękodziełem „Artystyczna przystań” oraz cukiernię „Na polance”. Dodatkowo zaadaptowano pomieszczenia na potrzeby pralni wodnej. Pracę znalazło tu 26 osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe bądź chorobę psychiczną, z powiatów brzozowskiego, krośnieńskiego, jasielskiego, sanockiego, strzyżowskiego i miasta Krosna.

Stale zatrudnienie w Zakładzie Aktywności Zawodowej pod opieką wyspecjalizowanej kadry ułatwia zdobycie nowych umiejętności zawodowych i adaptację do środowiska w miejscu pracy. Dzięki temu zmniejsza się ryzyko niepowodzenia w postaci np. porzucenia pracy. Regularne wynagrodzenie to też szansa na większą samodzielność, co z kolei przyczynia

się do zwiększenia poczucia własnej wartości i przydatności w rodzinie i społeczeństwie. Nabyte umiejętności i dobra opinia mogą ułatwić w przyszłości znalezienie zatrudnienia na otwartym rynku pracy. – Osoby z niepełnosprawnością dzięki wsparciu ze strony instruktorów i odpowiedniemu szkoleniu stają się solidnymi i oddanymi pracownikami. Uzyskane dofinansowanie pozwoliło nam zwiększyć liczbę miejsc pracy, a także wyposażyć i odpowiednio przygotować dla nich miejsca pracy – podkreśla Adam Józefczyk, koordynator projektu.

Usługi świadczone przez krośnieński ZAZ na stałe wpisały się już w gospodarkę regionu. Firmy i instytucje współpracujące z zakładem, jak również indywidualni klienci doceniają zaangażowanie i wysoką jakość pracy osób z niepełnosprawnością. To ważny bodziec, który zachęca do regularnego korzystania z usług placówki. Przynosi to dużą satysfakcję obu stronom.

Najlepsza inwestycja

Aspera Tomasz Leśniowski

Projekt: Zdobądź kwalifikacje – bądź konkurencyjny
Działanie: 9.5 Podnoszenie kompetencji osób dorosłych w formach pozaszkolnych
Czas realizacji projektu: 01.05.2018 – 30.06.2019
Wartość projektu: 954 875,00 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 859 387,50 zł

– Nasze szkolenia wyróżniają się tym, że prowadzone są przez świetnych specjalistów, którzy przekazują wiedzę w praktyczny sposób. Stosujemy kreatywne formy nauczania, m.in. symulacje i gry strategiczne – mówi Tomasz Leśniowski, właściciel firmy i prezes zarządu International Project Management Association Polska (IPMA).

150 osób uczyło się zarządzania projektami. Uczestnicy pracowali na własnych projektach, poszukując rozwiązań wykorzystywanych potem w praktyce. Dowiedzieli się, jak te same zadania można wykonywać szybciej, efektywniej i twórczo. – Kiedyś działałem intuicyjnie. Robiłem to, co wydawało mi się rozsądne w danej sytuacji. Dzięki zdobytej wiedzy dużo lepiej planuję teraz swoje zadanie, a potem skutecznie je realizuję. Szkolenie dało mi solidne podstawy do tego, by wiedzieć, w jakich kierunkach dalej się rozwijać – wyjaśnia Wojciech Bołoz, uczestnik kursu z firmy Nowy Styl. Innowacyjnym narzędziem wykorzystywanym podczas szkolenia była platforma wirtu-

alna. W dowolnej chwili każdy uczestnik mógł sięgnąć do zamieszczonych tam informacji, zadań i testów, które wcześniej zostały sprawdzone i skonsultowane z trenerami. Jednocześnie platforma stworzyła możliwość indywidualnego doradztwa. Wszyscy uczestnicy kursu podeszli do międzynarodowego egzaminu IPMA poziom D i uzyskali Certyfikat Specjalisty ds. Zarządzania Projektem, potwierdzający kwalifikacje w zawodzie kierownika projektu.

Druga część projektu także odpowiadała na zapotrzebowanie rynku. Po zmianie przepisów dotyczących przewozu towarów niebezpiecznych, więcej substancji i przedmiotów uznawanych jest za zagrażające np. życiu czy środowisku. Tego rodzaju materiały muszą być odpowiednio transportowane, a odpowiedzialność za ich stan przejmuje kierowca. Wzrosła więc liczba osób, które muszą posiadać stosowne uprawnienia. Jedyną drogą do ich uzyskania jest odbycie kursu ADR. W projekcie tego typu kompetencje nabyło 100 osób.

Mistrz zmian

Dom wielu możliwości

Gmina Lubaczów

Projekt: Rozbudowa i przebudowa budynku byłej szkoły podstawowej w Krowicy Lasowej wraz z zagospodarowaniem otoczenia na potrzeby utworzenia Domu Pomocy Społecznej
Działanie: 6.2 *Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej*
Czas realizacji projektu: 10.03.2016 – 28.09.2018
Wartość projektu: 3 288 930,86 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 2 300 497,80 zł

Choć Dom Pomocy Społecznej (DPS) w Krowicy Lasowej w gminie Lubaczów działa od października 2018 r., już zdążył wyrobić sobie dobrą markę wśród tego typu placówek w kraju. Przeznaczony jest dla osób przewlekle psychicznie chorych, głównie ze schizofrenią i depresją. Mieści się w nowoczesnym obiekcie o oryginalnym wystroju wnętrza i w zadbanym otoczeniu. Profesjonalna kadra stworzyła mieszkańcom prawdziwie domową atmosferę. Sprzyja temu dobrze zaaranżowana przestrzeń, dwu- i trzyosobowe pokoje z łazienkami i wspólne pomieszczenia do wypoczynku i rehabilitacji, a także zindywidualizowana opieka. – Nasi podopieczni mogą wyjeżdżać w odwiedziny do swoich bliskich, lecz zawsze chętnie do nas wracają. Przynosi nam to ogromną satysfakcję – podkreśla Patrycja Mulawa, dyrektor DPS-u.

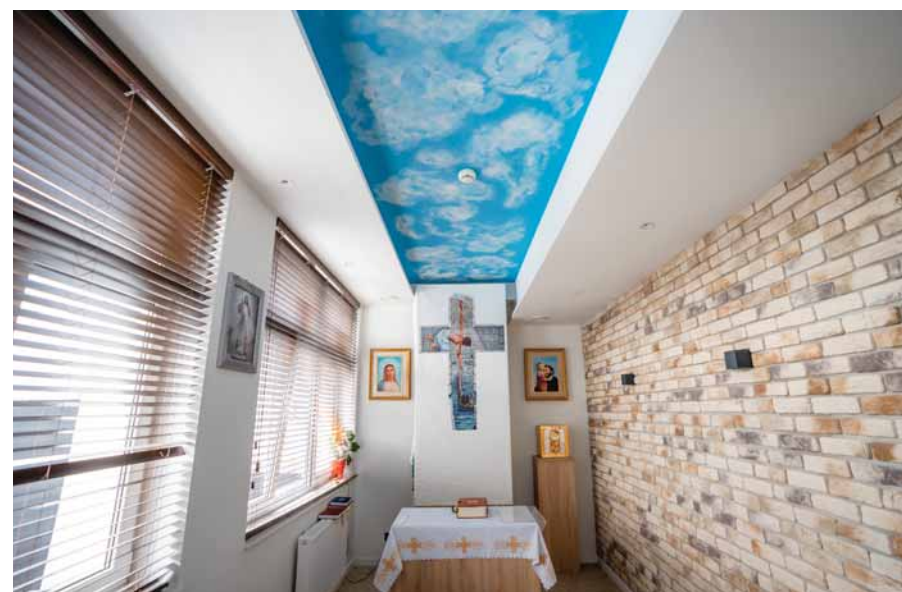
W tej placówce nie ma czasu na nudę. Mieszkańcy uczestniczą w warsztatach artystycznych, manualnych i integracyjnych,

co pomaga im budować poczucie własnej wartości. W dobrze wyposażonej sali aktywności fizycznej mogą korzystać z ćwiczeń dostosowanych do swoich możliwości, a na nowym boisku pograć w piłkę nożną. W holu zawsze oblegany też jest stół do ping-ponga. Do tego imprezy okolicznościowe i świąteczne oraz liczne wyjazdy na zawody sportowe, występy artystyczne i spotkania integracyjne w innych domach opieki. – Zależy nam, żeby każdy dzień był ciekawy i przynosił coś pozytywnego – dodaje Patrycja Mulawa.

Dzięki projektowi rozwiązany został problem braku miejsc stałego pobytu dla przewlekle psychicznie chorych mieszkańców gminy. Wcześniej kierowani byli oni do placówek na terenie całej Polski, gdzie najczęściej mieszkali w mniej komfortowych warunkach i z dala od rodziny. Obecnie w DPS-ie mieszka 28 osób. Najmłodsza ma 22 lata, a najstarsza 88. Pracują z nimi profesjonalni opiekunowie, trenerzy, psycholog i fizjoterapeuta.

Przedszkole na miarę marzeń

Gmina Sędziszów Małopolski

Projekt: Budowa przedszkola w Górze Ropczyckiej
Poddziałanie: 6.4.1 *Przedszkola*
Czas realizacji projektu: 26.01.2016 – 30.03.2018
Wartość projektu: 3 874 992,58 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 693 033,41 zł

Mieszkańcy Góry Ropczyckiej długo wyczekiwali nowego przedszkola. Poprzednie mieściło się w zaadaptowanym mieszkaniu i mogło pomieścić tylko 30 dzieci. A potrzeby były dużo większe. Brak możliwości rozbudowy starego budynku zgodnie z wymaganiami bezpieczeństwa oraz przystosowania go do potrzeb osób z niepełnosprawnościami skłonił władze Sędziszowa Małopolskiego do budowy zupełnie nowego obiektu.

Teraz przedszkole zapewnia przestrzeń do zabawy i nauki w pięciu salach edukacyjnych 109 dzieciom. Pomieszczenia wyposażono w estetyczne meble i nowoczesne pomoce dydaktyczne. Oprócz zajęć podstawowych prowadzone są dodatkowe: plastyczno-techniczne, teatralne, logopedyczne, rytmiczno-taneczne. Przedszkolaki mogą też atrakcyjnie spędzić czas na świeżym powietrzu. Zachęca do tego kolo-

rowy i bezpieczny plac zabaw, a także tereny zielone wokół. Budynek jest bowiem położony przy parku „Buczyna”, do którego dzieci często wychodzą na spacer. – Cieszymy się, że dzięki funduszom unijnym udało nam się stworzyć bezpieczny, piękny i nowoczesny obiekt. Zatrudniamy profesjonalną kadrę, rodzice są więc spokojni o rozwój i bezpieczeństwo swoich pociech. Brak barier architektonicznych i szeroka oferta zajęć przyciąga dzieci i rodziców z całej gminy – mówi Katarzyna Wołos, wicedyrektor Zespołu Szkół w Górze Ropczyckiej.

W budynku zastosowano nowoczesne rozwiązania technologiczne, m.in. wentylację nawiewno-wywiewną, która umożliwia odzysk ciepła na poziomie ok. 85%. Na dachu zamontowano instalację fotowoltaiczną, a duże przeszklenia pozwalają jak najlepiej wykorzystać energię słoneczną.

Fachowa pomoc

Wojewódzki Szpital im. św. Ojca Pio w Przemyślu

Projekt: Koordynowana opieka kardiologiczna w Szpitalu Wojewódzkim im. św. Ojca Pio w Przemyślu
Działanie: 6.2 *Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej*
Czas realizacji projektu: 01.07.2016 – 30.11.2018
Wartość projektu: 14 987 257,85 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 10 217 554,47 zł

Przemyski szpital znany jest w regionie z wysokiej jakości opieki kardiologicznej. Dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej placówka mogła zwiększyć o 16 liczbę łóżek na oddziale kardiologicznym, podnieść jakość świadczeń, a także rozszerzyć spektrum usług.

W szpitalu wprowadzono tzw. koordynowaną opiekę kardiologiczną obejmującą diagnozę, leczenie i rehabilitację. W ramach projektu powstał nowy, w pełni wyposażony oddział rehabilitacji kardiologicznej (jedyne w promieniu 80 km), pododdział kardiologii inwazyjnej i pracownia hemodynamiki i angiologii. Pracownię wyposażono m.in. w nowoczesny angiograf służący do badania naczyń krwionośnych, oceny ich stanu oraz wyboru najskuteczniejszej strategii leczenia. Wpro-

wadzano też szereg zmian organizacyjnych, które zwiększają bezpieczeństwo pacjentów i ułatwiają pracę personelu medycznego. Pracownię hemodynamiki i angiologii umieszczono w lokalizacji umożliwiającej jak najszybszą ingerencję lekarzy podczas zawału – pacjent zawałowy jest bezpośrednio dowożony na salę oddaloną 30 m od wejścia do szpitala. Stworzono także drugą salę, która zapewnia zachowanie dyżuru zawałowego bez konieczności przerywania zabiegów planowych.

Nowy sprzęt i lepsze warunki pracy i leczenia przyciągnęły nowych lekarzy. Z kolei przyszli adepci medycyny, którzy odbywają praktyki zawodowe w przemyskim szpitalu, mogą szkolić się na najlepszym sprzęcie pod okiem wykwalifikowanych specjalistów.

Przełamywanie barier

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Poprowadź Mnie przez Świat” w Rudniku nad Sanem

Projekt: Zajęcia specjalistyczne szansą na lepszy rozwój przedszkolaków
Partner projektu: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Rudniku nad Sanem
Działanie: 9.1 *Rozwój edukacji przedszkolnej*
Czas realizacji projektu: 01.11.2016 – 31.12.2017
Wartość projektu: 449 532, 52 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 382 094,99 zł

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (SOSW) w Rudniku nad Sanem, działający od 1962 r., jest jedyną placówką na terenie powiatu niżańskiego przeznaczoną dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową, sprzężoną i autyzmem. Placówka jest znana z kompetentnych i pełnych pasji pedagogów oraz terapeutów, a także ciekawych przedsięwzięć. Jedno z nich zrealizował w partnerstwie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Poprowadź Mnie przez Świat”.

Dzięki projektowi 9 dzieci (wychowanków SOSW) miało zapewnione dodatkowe zajęcia z wychowania przedszkolnego oraz indywidualne wsparcie z zakresu: terapii rozwoju mowy, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i gimnastyki korekcyjnej. Przedszkolaki uczestniczyły także w zajęciach z hipoterapii. – Realizacja zajęć dostosowanych do indywidualnych predyspozycji i możliwości dzieci przyczyniła się do zmniejszenia de-

ficytu wynikającego z niepełnosprawności. U dzieci rozwinęła się mowa, wykształciły się elementarne umiejętności szkolne, poprawiła się koncentracja uwagi i spostrzegawczość – mówi Beata Drzymała, koordynator projektu i prezes Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Poprowadź Mnie przez Świat”. W ramach projektu udało się również doposażyć plac zabaw przy SOSW w urządzenia dla dzieci z niepełnosprawnością ruchową, m.in. huśtawkę i trampolinę. Do sali doświadczania świata kupiono z kolei łóżko wodne, tablice manipulacyjne oraz tor świetlny-dźwiękowy.

Oryginalnym elementem programu był udział rodziców. Podczas wspólnych zajęć mieli oni możliwość lepszego poznania się, a co za tym idzie – zmniejszyły się bariery i obawy w rodzicielskim dzieleniu się doświadczeniami. Pozwoliło to m.in. na przełamywanie stereotypów związanych z niepełnosprawnością.

nagroda
internautów

Mistrz zmian

Krok do samodzielności

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną
Koło w Jarosławiu

Projekt: Mieszkanie wspierane w Jarosławiu
Działanie: 8.3 Zwiększenie dostępności do usług społecznych i zdrowotnych
Czas realizacji projektu: 1.03.2017 – 31.12.2018
Wartość projektu: 1 774 770,00 zł
Wysokość dofinansowania z UE: 1 508 554,50 zł

Jarosławskie Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną (PSONI) znane jest z nowatorskich pomysłów na opiekę i aktywizację osób z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężonymi niepełnosprawnościami. Jednym z nich jest mieszkanie wspierane, które daje szansę na bardziej samodzielne życie.

W ramach projektu sfinansowano pobyt w mieszkaniu wspieranym 8 osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym i głębokim z orzeczoną znacznym stopniem niepełnosprawności. Składa się ono z odpowiednio zaprojektowanych pokoi i łazienek. Podopieczni korzystają ze wspólnych pomieszczeń, takich jak salon, jadalnia, kuchnia czy taras. Obiekt został wyposażony w nowatorski system szyn przysufitowych, ułatwiający osobom poruszającym się na wózkach przemieszczanie się do poszczególnych pomieszczeń. W ciągu dnia mieszkańcy dowożeni są na zajęcia edukacyjne

i rehabilitację. – Mieszkania wspierane to sposób na bardziej samodzielne i niezależne życie – podkreśla Katarzyna Lepsi, wiceprzewodnicząca PSONI w Jarosławiu. Na miejscu zapewniona jest całodobowa opieka. Usługi świadczone są przez 12 opiekunów, 2 trenerów, psychologa, 2 rehabilitantów i opiekunkę mieszkania. Pierwsi podopieczni zamieszkali tu z początkiem maja 2017 r.

W mieszkaniu wspieranym panuje rodzinna i serdeczna atmosfera. W przeciwieństwie do klasycznych domów pomocy społecznej opiekunowie unikają nadmiernej opiekuńczości, dają podopiecznym prawo do popełniania błędów i ponoszenia konsekwencji własnych decyzji. Stwarzają też możliwość do współdecydowania, a nierzadko decydowania o codziennych sprawach. Mieszkańcy sporą część czasu przebywają razem, dzięki czemu szybciej uczą się nowych umiejętności społecznych. – Tutaj czują się bezpieczni i mniej osamotnieni – dodaje Katarzyna Lepsi.

Wydawca

Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
Departament Promocji, Turystyki i Współpracy Gospodarczej
al. Ł. Ciepłińskiego 4
35-010 Rzeszów
tel. 17 747 66 00
e-mail: pg@podkarpackie.pl, info.rpo@podkarpackie.pl
www.rpo.podkarpackie.pl
www.facebook.com/zmieniamypodkarpackiezrpo

Realizacja

Smartlink Sp. z o.o.
ul. Wieniawskiego 5/9
61-712 Poznań
e-mail: biuro@smartlink.pl
www.smartlink.pl

Koordynacja i redakcja: Iwona Gutowska

Teksty: Barbara Kozłowska, Agata Rokita, Andrzej Szoszkiewicz

Korekta: Agata Rokita

Projekt graficzny i skład: Maciej Pachowicz

Zdjęcia: Tomasz Leśniowski (s. 61), Maciej Rałowski/rałowski.pl

Publikacja współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

